

Mange bekker små, gjør en stor å

Hvordan kan folk flest få mulighet til å engasjere seg og å bli aktive bidragsytere til en bærekraftig verden? Spørsmålet var hovedbudskapet i innledningen Ellen Stavlund holdt i en workshop om Folkeopplysning og livslang læring i Odense. Den var en del av konferansen Norden – en bæredygtig region med fokus på livslang læring.

Kampen for en bærekraftig utvikling foregår ofte på et høyt akademisk nivå, på konferanser og møter som ligger fjernt fra folks hverdag – både når det gjelder kunnskap og tilgjengelighet. Framtredende, engasjerte personer har ofte ressurser som mange ikke kjenner seg igjen i, selv om det kjempes for en god sak, blir rollemodellen fjern og uoppnåelig.

Det betyr ikke at folk flest er likegyldige til problematikken. Det må bare finnes en arena som gir mulighet for deltakelse og engasjement, en arena som tar utgangspunkt i gjenkjennelige problemstillinger, som er åpen, inkluderende og bygger opp under selvfølelse og interesse. Folkeopplysningsorganisasjonene har en viktig rolle i å legge til rette for samarbeid og tiltak i nærmiljøene, der folk bor. Organisasjonene har store nettverk og har lang erfaring med læring, utvikling og samarbeid.

Vi er midt inne i FNs tiår for utdanning for bærekraft. På flere konferanser er det uttrykt at det ikke skjer noe på området. Det mangler politisk innsats og vilje.

Men det skjer faktisk noe, hvis vi titter litt lenger ned.

Stiftelsen Idébanken samler i samarbeid med NVL eksempler på initiativ og lokalt engasjement som gir gode, bærekraftige resultater. Eksempelene har et pedagogisk perspektiv og overføringsverdi. Hensikten med tiltakene er at de gir innbyggerne opplevelse av eierskap og engasjement, og at det nytter. Det er godt å oppleve at gode resultater avhenger av hver og ens innstas.

Kirsten Paaby fra Idébanken ledet workshopen. Hun benyttet Swot-analyse som verktøy for å finne et svar på hva folkeopplysningen kan bidra med for å understøtte folks behov for og ønske om deltakelse og engasjement.

En slik analyse bygger på deltakernes erfaring og interesser, den sorterer i tid; nåtid og framtid, og den sorterer svakheter og styrker, trusler og muligheter.

En kreativ og nordisk gruppe med tverrsektoriell sammensetning fant ved hjelp av analysen mange styrker og muligheter. Utfordringen var at gruppen skulle prioritere de tre viktigste mulighetene.

Den valgte følgende tre som både en mulighet og en stor utfordring for folkeopplysningen:

1. Nye koblinger mellom aktører i form av brobyggende nettverk
2. Opplysning gjennom opplevelser; eksempel ”byttering”, et energiprojekt i ditt nærmiljø
3. Arbeide metodisk på tvers (samarbeid, samhandling)

Om konferansen

Norden – en bæredygtig region med fokus på livslang læring

Konferansen hadde som mål å bygge på samspillet mellom utdanning og lokalsamfunnet. Det ble lagt vekt på å skape forståelse for begrepet utdanning for bærekraftig utvikling og å gi folk ansvar og handlingskompetanse gjennom læring og deltakelse. Konferansen ønsket å bidra til utveksling av erfaringer om hvordan man i praksis kan implementere læring for bærekraftig utvikling i alle utdannelser, på alle nivåer og hvordan forskjellige aktører kan spille sammen. Den var et ledd i gjennomføringen av Nordiska Strategin för Hållbar Utveckling, og et bidrag til de nordiske landenes arbeide med FN's tiår for utdanning for bærekraftig utvikling 2005-2014.

Det vil komme en rapport fra konferansen, den fokuserer på gode eksempler fra arbeidet med utdanning for bærekraftig utvikling og vil sammenfatte de prioriterte mulighetene fra konferansens i alt 8 workshoper.